
Pensjonsforum 14. oktober 2008

Noen momenter vedr. regnskapsrapportering av pensjon

Pål Lillevold

Aktuarfirmaet Lillevold & Partners AS

Ytelsesbasert pensjon: Løftets innhold og innfrielse?

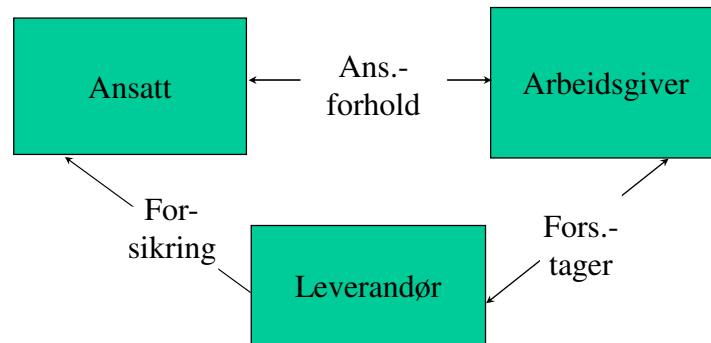
Aktuarene
Aktuarfirmaet Lillevold & Partners

- Fastsatt pensjonsytelse bestemt av fremtidig lønn, tjenestetid mv.

eller

- Betaling av pensjonsleverandørens premiekrav, så lenge pensjonsordningen holdes i kraft

Partforhold forpliktelse tjenestepensjon

Leverandørens rolle

- Forskudsfinansiering: Arbeidsgiver betaler premie/tilskudd nå for pensjoner som forfaller i fremtiden
- Sikkerhet for juridisk opparbeidede pensjonsrettigheter
- Rolle i utveksling av økonomisk risiko ved innfrielse av pensjonsløftet?

- Utgangspunkt i pensjonsytelse som faktisk vil komme til utbetaling - fremtidig forpliktelse/pensjonsrett ("dynamisk"):
 - Hensyn tatt til virkningen av alle hendelser som kan inntreffe frem til utbetalingstidspunktet
 - Herunder virkningen av fremtidig utvikling av lønn (pensjonsgrunnlag) og G
 - Ukjent før pensjonen blir aktuell: Må estimeres
- Påløpt forpliktelse: En forholdsmessig/lineær andel av den fremtidige forpliktelse

- To arbeidstagere (A og B) i samme foretak: Like gamle, ansatt like lenge og lik årslønn i dag 450 tkr.
- Årslønn ved nådd pensjonsalder: A 700 tkr. og B 900 tkr.
- Fremtidig pensjonsrett like store: Nei; fremtidig utvikling har betydning
- Påløpt regnskapsforpliktelse like store: Nei

Forsikringsforpliktelsen

- Som om fremtidig pensjonsytelse vil bli fastsatt i forhold til dagens lønn/G ("statisk")
- Påløpt forpliktelse (= opptjent pensjonskrav):
 - En forholdsmessig/lineær andel av den fremtidige forpliktelse
- Opptjent pensjonskrav for A og B foran like store?: Ja; historikk eneste avgjørende
- Forsikringsmessig sikret: Risiko overdratt til leverandør:
 - På basis av arbeidsgivers forutgående premiebetaling
 - Med endelig virkning

Regnskapsforpliktelsen vs. forsikringsforpliktelsen

- Påløpt forpliktelse målt regnskapsmessig og forsikringsmessig er forskjellige
- Forskjellen er **ikke forsikret** (pr. def.!)
- Økonomisk risiko for full innfrielse av regnskapsforpliktelsen:
 - Arbeidsgiver
 - Materialiserer seg i form av premier for at forsikringsmessig opptjening skal bringes ajour med gjeldende lønn/G til enhver tid

Omfang "full regnskapsmessig behandling" IAS19 (1)

- Innskuddsordninger : *"... pays fixed contributions no legal or constructive obligation to pay further contributions if the fund does not hold sufficient assets to pay all employee benefits relating to employee service in the the current and prior periods."*
- Ytelsesordninger: Alt som ikke er innskuddsordninger
- For norske forhold:
 - LOF-planer, offentlig tjenestepensjon og AFP som ytelsesordninger
 - LOI-planer som innskuddspensjon

Omfang "full regnskapsmessig behandling" IAS19 (2)

- Forslag IASB ny grensedragnig:
 - Contribution-based promise: *"the accumulation of contributions that, for any reporting period, would be known at the end of that periodany promised return on contributions is linked to the change in the value of an asset or group of assets or the change in value of an index "*
- Formål å tydeliggjøre at full regnskapsmessig behandling ikke er ment for enkelte hybrid pensjonsløfter (f.eks. "career average")
- Lite sannsynlig med slik endring på kort sikt (?)

Omfang "full regnskapsmessig behandling" IAS19 (3)

- Avgjørende spørsmål:
 - Omfang av påløpte forpliktelser:
 - Fremtidige hendelser vil alltid (?) ha betydning
 - Har arbeidsgiver økonomisk risiko for forløpet av slike hendelser, eller
 - Fridd fra slik økonomisk risiko med endelig virkning?

Periodisering

- Forslag IASB:
 - Avvikle "korridor": *"All changes in the value of plan assets and in the post-employment benefit obligation should be recognised in the period in which they occur"*
- Vil innebære at alle endringer i verdi av forpliktelser og pensjonsmidler får øyeblikkelig balanse- og resultateffekt
 - I motsetning til gjeldende mekanisme med utjevning/glatting over tid
- Sannsynlig med en slik endring på kort sikt?